აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტრო

ანგარიში 2023 წელი

2023 წლის ბიუჯეტი - 28 740 950 ₾

პრიორიტეტების შესაბამისად

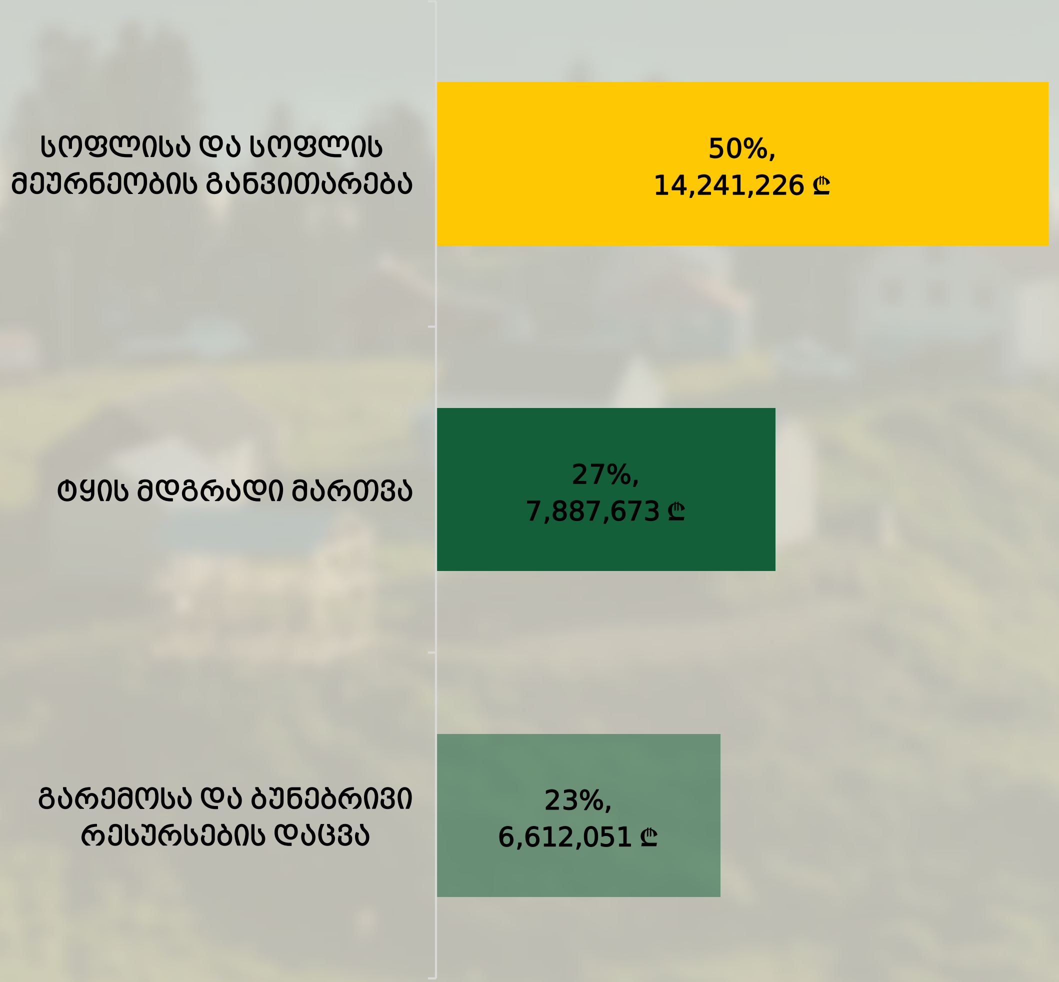

ორგანიზაციების შესაბამისად

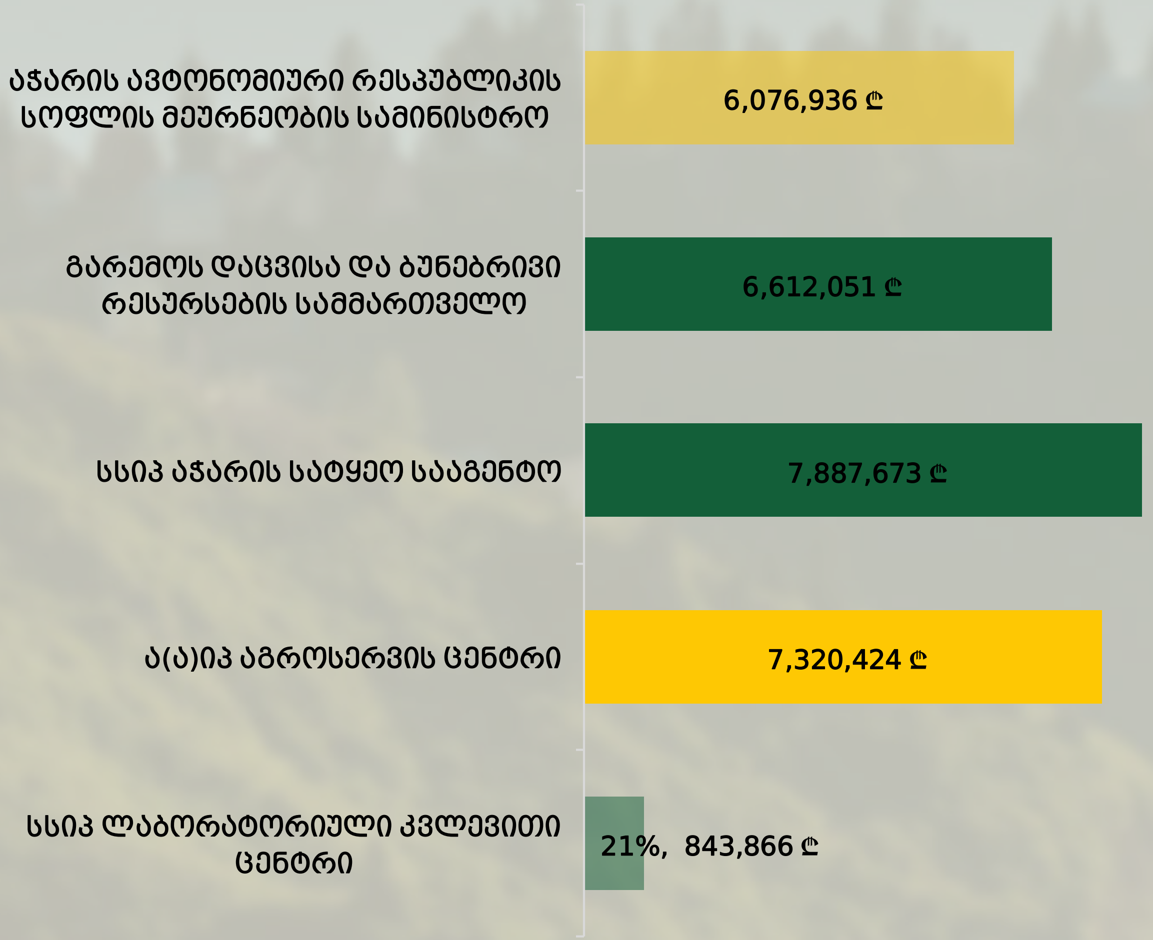

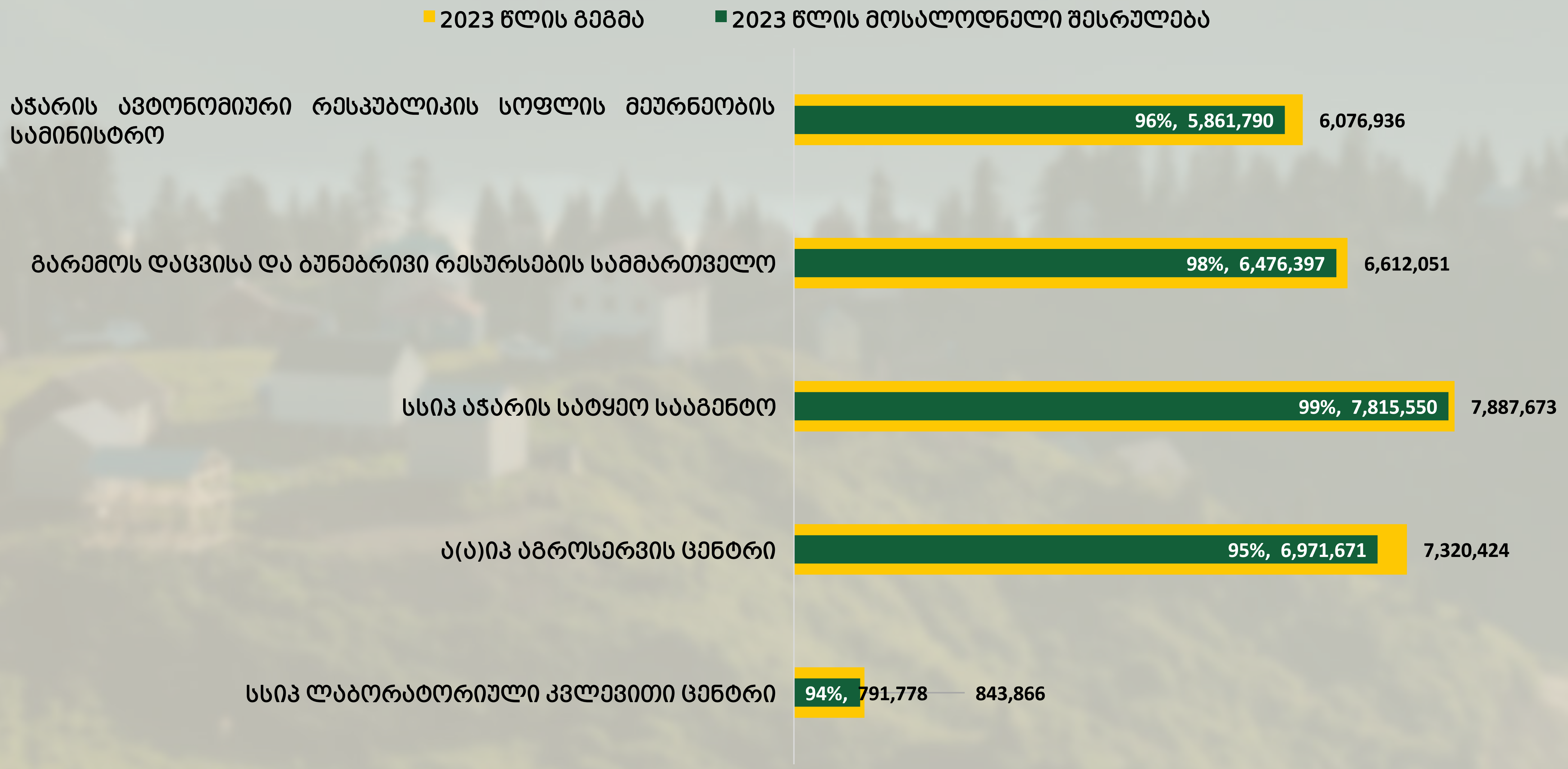

მოსალოდნელი შესრულება - 97 %

სოფლისა და სოფლის მეურნეობის განვითარების ხელშეწყობა

ბიუჯეტი - 2 581 658 ₾

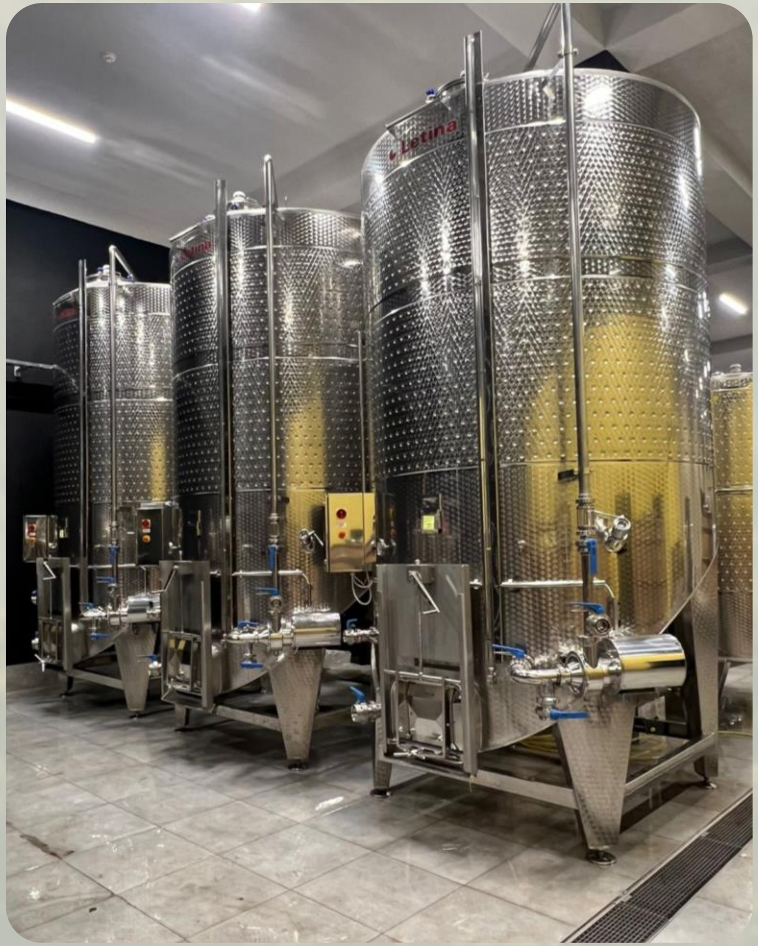

სოფლად მეწარმეობის განვითარების ხელშეწყობა

ბიუჯეტი - 600 000 ₾

დაფინანსდა - 6 პროექტი

სოფლისა და სოფლის მეურნეობის განვითარების ხელშეწყობა

ბიუჯეტი - 2 581 658 ₾

სასოფლო-სამეურნეო გაერთიანებებისა და საოჯახო მეურნეობების განვითარების ხელშეწყობა

ბიუჯეტი - 1 700 760 ₾

- დაფინანსდა სულ - **1514 პროექტი, მათ შორის:**
  - მემცენარეობაში - **75;**
  - მეცხოველეობაში - **350;**
  - ტექნიკური და ტექნოლოგიური საშუალებების მიმართულებით - **1088.**

სასოფლო - სამეურნეო გაერთიანებებისა და საოჯახო მეურნეობების განვითარების ხელშეწყობა

სასოფლო - სამეურნეო გაერთიანებებისა და საოჯახო მეურნეობების განვითარების ხელშეწყობა

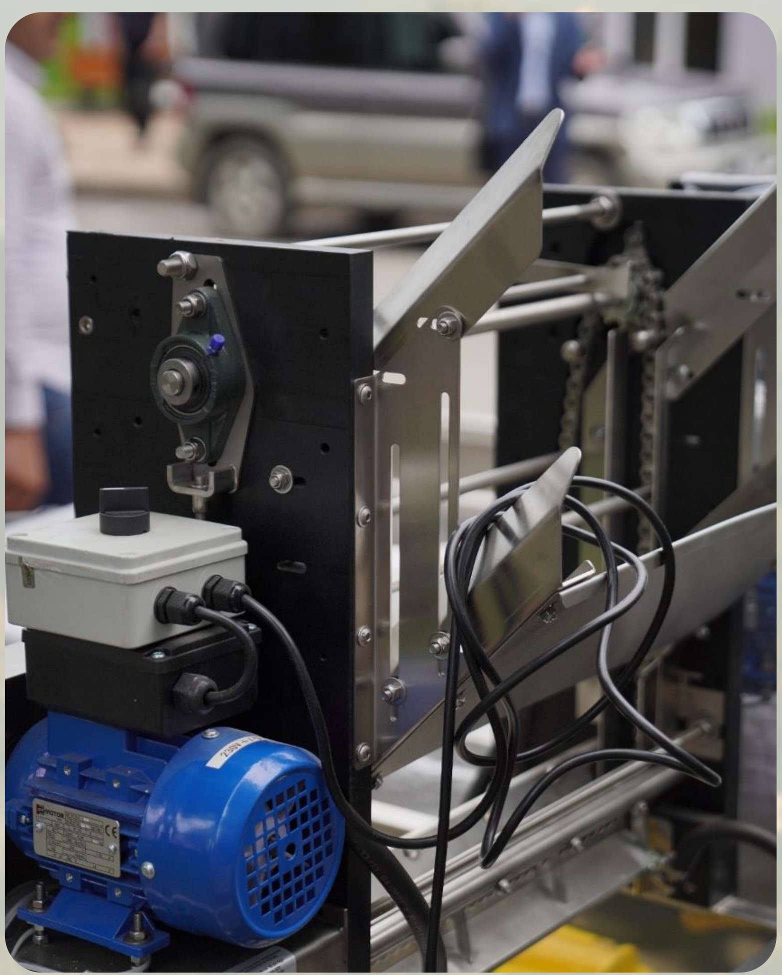

აგროსექტორის მდგრადი განვითარება

ბიუჯეტი - 280 684 ₾

აგრარული ექსტენციის მიწოდება

ბიუჯეტი - 178 360 ₾

- 5 000 ფერმერულ მეურნეობას მიეწოდა აგრარული ექსტენცია;
- სოფლის მეურნეობის დარგში მომუშავე წარმატებული ქალებისათვის განხორციელდა 2 აგროტური.

საგანმანათლებლო და სამეცნიერო პრაქტიკის დანერგვა

ბიუჯეტი - 74 500 ₾

- 20 სტუდენტმა / კურსდამთავრებულმა გაიარა ანაზღაურებადი სტაჟირება;
- სტუდენტ / კურსდამთავრებულთათვის მოეწყო აგროტური.

ᲐᲒᲠᲝᲡᲔᲥᲢᲝᲠᲘᲡ ᲛᲓᲒᲠᲐᲓᲘ ᲒᲐᲜᲕᲘᲗᲐᲠᲔᲑᲐ

ᲑᲘᲣᲯᲔᲢᲘ - 280 684 ₾

ᲐᲓᲒᲘᲚᲝᲑᲠᲘᲕᲘ ᲞᲠᲝᲓᲣᲥᲪᲘᲘᲡ ᲞᲝᲞᲣᲚᲐᲠᲘᲖᲐᲪᲘᲐ, ᲡᲐᲔᲥᲡᲞᲝᲠᲢᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲘᲜᲕᲔᲡᲢᲘᲪᲘᲝ ᲞᲝᲢᲔᲜᲪᲘᲐᲚᲘᲡ ᲖᲠᲓᲐ

ბიუჯეტი - 27 824 ₾

- ჩატარდა აგრარული ფორუმი - „აჭარის აგრარული შესაძლებლობები“

აგროსერვისის განვითარება რეგიონში

ბიუჯეტი - 3 842 068 ₾

აგრო მომსახურების განვითარების ხელშეწყობა

ბიუჯეტი - 1 307 910 ₾

- დამუშავდა - 2136 ჰა ფართობის მოსახლეობის საკუთრებაში / სარგებლობაში არსებული სახნავ - სათესი ნაკვეთები.

სამელიორაციო სისტემების მართვა

ბიუჯეტი - 1 197 780 ₾

პროგრამის - სამელიორაციო სისტემების მართვა ფარგლებში

- რეკონსტრუქცია ჩაუტარდა **14 არხს - 49,115 კმ** სიგრძეზე, ხოლო მოვლა - შენახვა განხორციელდა - **15 არხზე**;
- არხების რეკონსტრუქციისა და მოვლა - შენახვის შედეგად ისარგებლა **10 000-ზე მეტმა** ადგილობრივმა მოსახლემ;
- მომზადებულია სარწყავი და დამშრობი არხების **10 საპროექტო - სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაცია.**

აგროსერვისის განვითარება რეგიონში

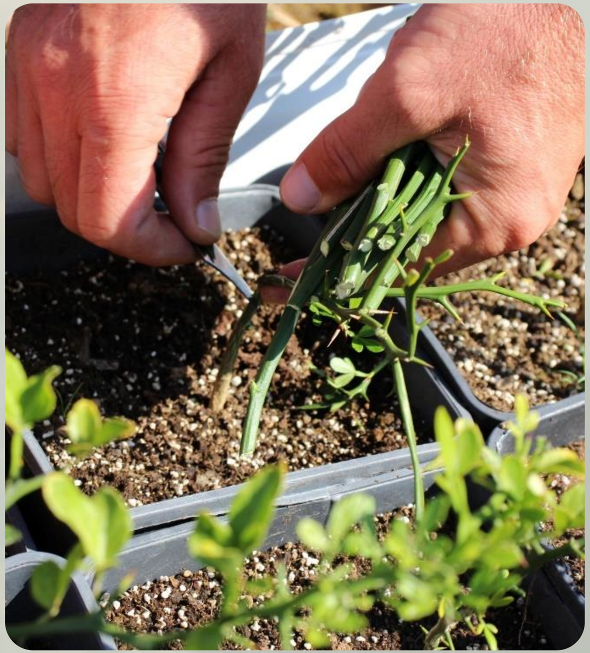

ა(ა)იპ აგროსერვის ცენტრის სანერგე და საჩითილე მეურნეობებში ნერგისა და ჩითილის წარმოება

ბიუჯეტი - 1 366 104 ₾

- **წარმოებულია:**
  - ციტრუსისა და ხეხილის - 29 000 ერთეული ნერგი;
  - კენკროვნებისა და ვაზის - 9 000 ერთეული ნერგი;
  - 222 500 ერთეული ბოსტნეულის ჩითილი;
  - ციტრუსის, ყურძნისა და ხეხილის - 15 000 კგ მოსავალი.

მეციტრუსეობის განვითარების ხელშეწყობა

ციტრუსის მოსავლის რეალიზაციის ხელშეწყობა

ბიუჯეტი - 1 908 976 ₾

- სუბსიდირებული იქნება არანაკლებ - 7 400 ტონა სამრეწველო ტიპის მანდარინი

ᲛᲘᲛᲓᲘᲜᲐᲠᲔ ᲬᲚᲘᲡ ᲪᲘᲢᲠᲣᲡᲘᲡ ᲡᲔᲖᲝᲜᲖᲔ ᲔᲥᲡᲞᲝᲠᲢᲘᲠᲔᲑᲣᲚᲘᲐ - 25 921 ᲢᲝᲜᲐ (2023 ᲬᲚᲘᲡ 18 ᲓᲔᲙᲔᲛᲑᲠᲘᲡ ᲛᲓᲒᲝᲛᲐᲠᲔᲝᲑᲘᲗ) ᲛᲐᲜᲓᲐᲠᲘᲜᲘ

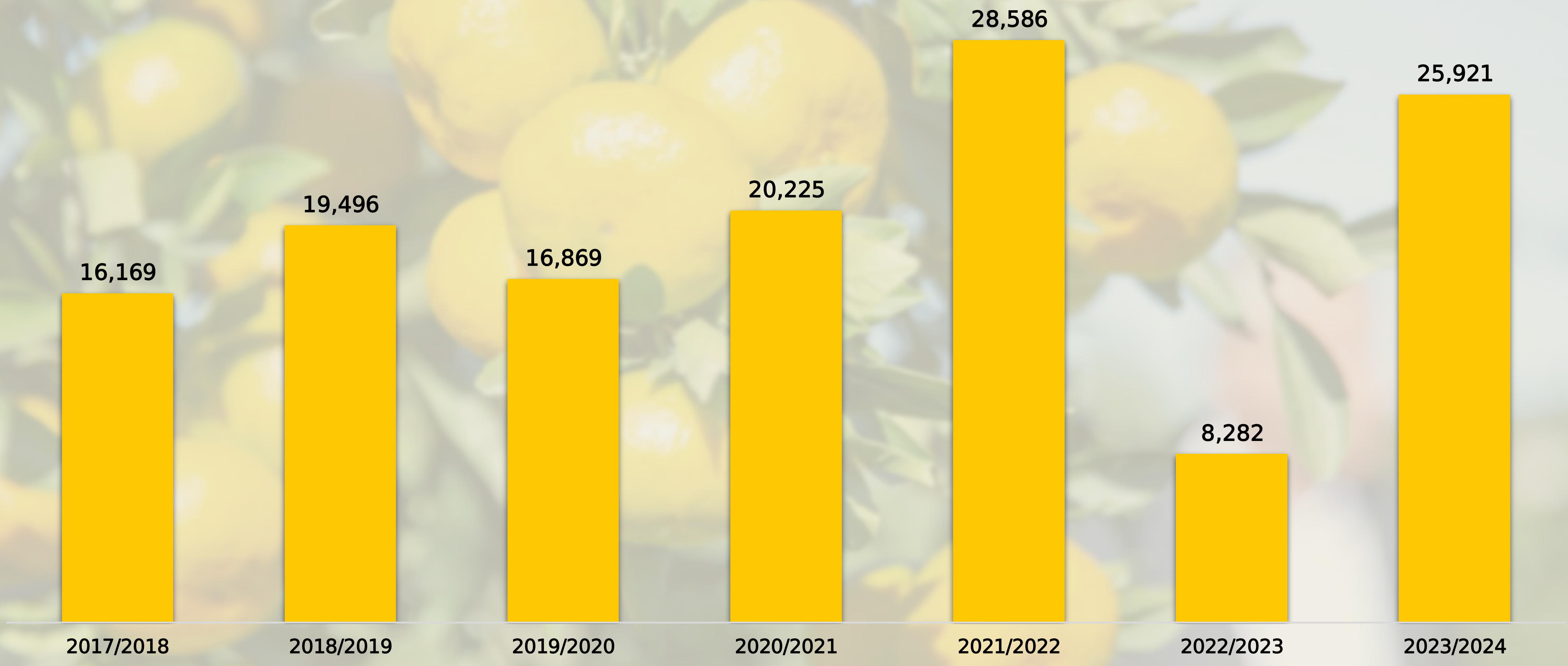

აგროსერვისის განვითარება რეგიონში

მეფუტკრეობის განვითარების ხელშეწყობა

ბიუჯეტი - 311 320 ₾

- დაფინანსდა 1 160 დადან - ბლატის ტიპის 10 ჩარჩოიანი სკების კომპლექტი;
- განხორციელდა ჯარას მეფუტკრეთა ასოციაციის ბიო სერტიფიცირების სუბსიდირება.

მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვის ჯიშთგანახლების ხელშეწყობა

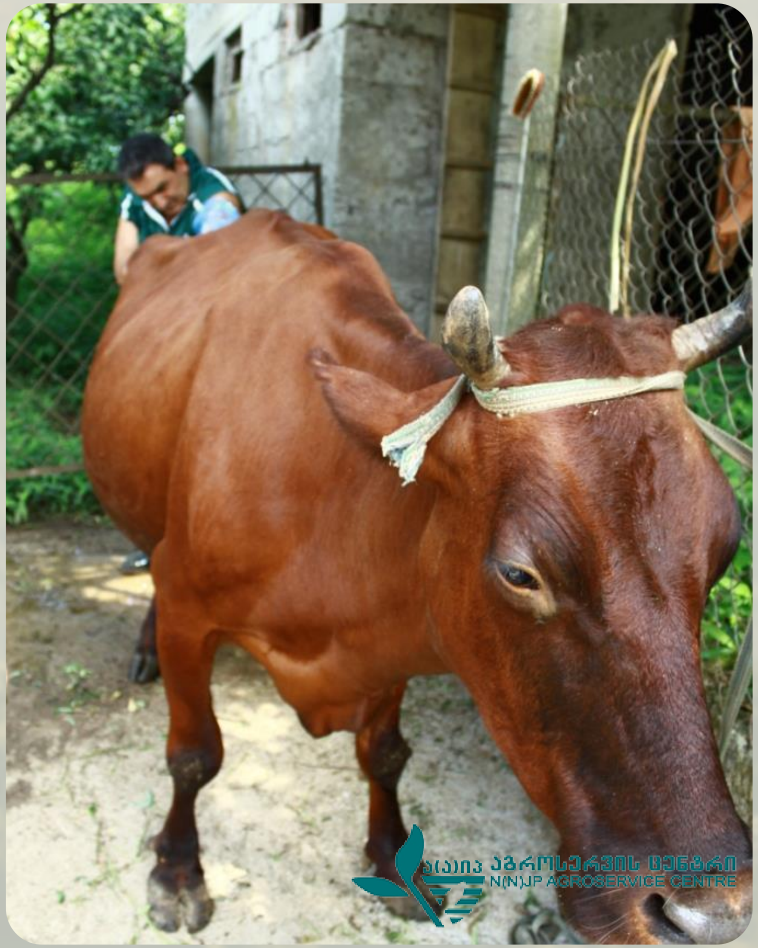

მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვის ჯიშთგანახლების ხელშეწყობა

ბიუჯეტი - 218 840 ₾

- ხელოვნური განაყოფიერების გზით, განაყოფიერდა - 3 700 სული მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვი (ფური).

ფერმერებსა და აგრომეწარმეებზე ხორცისა და ხორც - პროდუქტების წარმოების ხელშეწყობის პროგრამა

ბიუჯეტი - 152 760 ₾

- პროგრამის ფარგლებში ხორციელდება პირუტყვის დაკვლის სუბსიდირება არანაკლებ - 251 000 კგ

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამმართველო

პლაჟის ხელოვნური კვების სამუშაოები

პროგრამის ბიუჯეტი - **4 862 390 ₾**

ქ.ბათუმში შავი ზღვის სანაპირო ზოლის ქალაქ ბათუმის გამწმენდი ნაგებობის მოპირდაპირედ, ასევე აეროპორტის ასაფრენი ბილიკის და ე.წ. ახალი ბულვარის მიმდებარე მონაკვეთზე განხორციელდა პლაჟის ხელოვნური კვების სამუშაოები, რომლის ფარგლებშიც შეტანილია - **412,960.0 კბ.მ.** პლაჟწარმომქმნელი ნატანი მასალა.

აღდგენილია საშუალოდ - **50 მეტრამდე სიგანე** პლაჟი ზღვის სიღრმეში.

გარემოსდაცვითი პროგრამა

ბიუჯეტი - 87 930 ₾

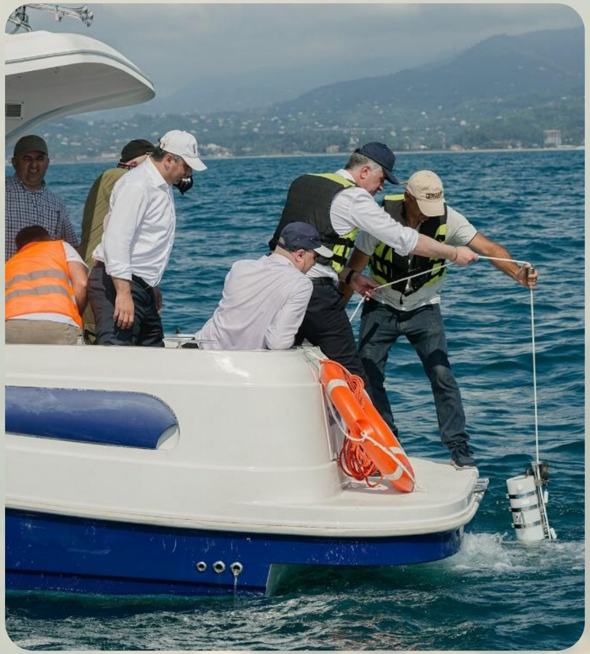

ატმოსფერული ჰაერის, ჩამდინარე და ზედაპირული წყლების ხარისხობრივი მაჩვენებლების მონიტორინგი

ჩატარდა ატმოსფერული ჰაერის, ჩამდინარე, ზედაპირული და ზღვის წყლის მდგომარეობის მონიტორინგი:

- 132 ატმოსფერული ჰაერის;
- 105 ჩამდინარე წყლის;
- 105 ზედაპირული წყლის;
- 120 ზღვის წყლის.

სულ - 462 წყლის **სინჯი.**

გეოლოგიის მიმართულებით მომზადებულია:

- 3 437 ვიზუალური გეოლოგიური დასკვნა;
- 85 გეოსაინფორმაციო პაკეტი;
- 138 ატმოსფერული ჰაერის ინვენტარიზაციის ტექნიკური ანგარიში;
- 56 ზედაპირული წყლის ტექნიკური რეგლამენტი.

სატყეო - სამეურნეო ინფრასტრუქტურის გამართვა

სატყეო-სამეურნეო ინფრასტრუქტურის გამართვა

ბიუჯეტი - 1 188 000 ₾

- მოწყობილია **ახალი** სატყეო - სამეურნეო გზა - **36,1 კმ.-ზე**;
- რეაბილიტირებულია **ძველი** სატყეო - სამეურნეო გზა - **180 კმ.-ზე**;
- აშენებულია - **1** მეტყევის სახლი.

ტყის დაცვა და მოვლა

ბიუჯეტი - 877 200 ₾

დეგრადირებული ტყეების აღდგენა - განახლება და ტყის მავნებლების წინააღმდეგ ბრძოლა

ბიუჯეტი - 440 200 ₾

- **100 ჰა** ფართობზე განახლდა დეგრადირებული ტყის ბუნებრივი საფარი;
- ჩატარდა **3 100 ჰა** ტყის ფონდის ტერიტორიაზე წიწვოვანებში გავრცელებული ტყის მავნებელი მწერების (ქერქიჭამიები) საწინააღმდეგო ღონისძიებები.

ტყის დაცვა და მოვლა

სანიტარული ჭრა

ბიუჯეტი - 437 000 ₾

- 4 000 კბ.მ - ზე განხორციელდა ტყის სანიტარული ჭრა;
- 87 599 კბ.მ - ზე განხორციელდა სოციალური ჭრა, მათ შორის:
  - I - ხარისხი (სამასალე) - 6 775 კბ.მ;
  - II - ხარისხი (საშეშე) - 80 824 კბ.მ.

სოციალური ჭრის შედეგად მიღებული მასალიდან ათვისებულია:

- I ხარისხი (სამასალე) - 4 677 კბ.მ;
- II ხარისხი (საშეშე) - 46 177 კბ.მ.

ორგანიზაციული მართვა და ინფრასტრუქტურული პროექტები

სსიპ აჭარის სატყეო სააგენტო-ს საქმიანობის ეფექტურად წარმართვის მიზნით, შესყიდული იქნა - **6 ერთეული** სპეც-ტექნიკა და **6 ერთეული** მაღალი გამავლობის ავტომობილი

საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება

ბიუჯეტი - 10 000 ₾

სატყეო სექტორში ცნობიერების ამაღლება

ბიუჯეტი - 10 000 ₾

- სატყეო სექტორში ცნობიერების ამაღლების მიზნით განხორციელდა სტუდენტების, მოსწავლეებისა და მოსახლეობის ჩართვა ტყის მოვლა-პატრონობის აქციებსა და ინიციატივებში;
- მომზადდა საინფორმაციო ბუკლეტები და სატელევიზიო ვიდეო რგოლი.

ლაბორატორიული კვლევითი საქმიანობის მდგრადი განვითარების მხარდაჭერა

ბიუჯეტი - 843 866 ₾

- ჩატარდა სასმელი, ზედაპირული, ჩამდინარე, ზღვის, აუზისა და წყალსატევების წყლის **- 15 100 კვლევა;**
- გამოკვლეულია - **750** მცენარეთა საკარანტინო და სხვა მავნე ორგანიზმები;
- ფერმერებისა და მიზნობრივი ჯგუფებისთვის ჩატარდა გარემოს **700 კვლევა** (ნიადაგი, სარწყავი და სასმელი წყალი, ჰაერი და მცენარეები).

თანამშრომლობა ამერიკის შეერთებული შტატების სოფლის მეურნეობის დეპარტამენტთან (USDA)

შეიქმნა აგრარული **ექსტენციის ცენტრი**, რომლის **მიზანია** სოფლის მეურნეობის დარგების მხარდაჭერა.

შედგა ოფიციალური ვიზიტი აშშ-ში, სადაც გაიმართა შეხვედრები აშშ-ს სოფლის მეურნეობის დეპარტამენტის საგარეო სამსახურის ხელმძღვანელთან დანიელ ვიტლისთან და აშშ-ს სოფლის მეურნეობის დეპარტამენტის საგარეო სამსახურის უფროს დირექტორთან ოტო გონსალესთან.

ვიზიტი ტეხასის და ოჰაიოს შტატებში აგრარულ ექსტენციაში ჩართულ სხვადასხვა ორგანიზაციებში.

გაიხსა 4 სადემონსტრაციო სათბური, ბენეფიციარ მეკალმახე - ფერმერებს გადაეცათ წყლის ტემპერატურის მონიტორინგისათვის საჭირო აღჭურვილობები.

თანამშრომლობა იაპონიის საელჩოსთან

იაპონიის მთავრობისა და გაეროს განვითარების პროგრამის (UNDP) მხარდაჭერით მიმდინარეობს მზის ენერგიის ტექნოლოგიების (მზის პანელების და მზის წყლის გამაცხელებლების) დანერგვა მაჭახელას დაცული ლანდშაფტის მიმდებარე ტერიტორიაზე. სულ 270 საოჯახო მეურნეობა აღიჭურვება აღნიშნული ტექნიკით, **ბიუჯეტი - 430 000.0 USD**.

იაპონიის საელჩოს მხარდაჭერით, ტყის ხანძრის პრევენციისა და მათზე სწრაფი რეაგირებისთვის აჭარის სატყეო სააგენტოს გადაეცემა ექსკავატორი სატყეო გზების მოწყობისთვის, **ბიუჯეტი - 69 000.0 USD**.

დასრულდა თანამედროვე სათბურ - იზოლატორის (სქრინჰაუსის) მშენებლობა, რომელიც მომავალი წლიდან დაიწყებს ფუნქციონირებას, **ბიუჯეტი - 64 330.0 USD**.

თანამშრომლობა საერთაშორისო ორგანიზაციებთან

შვეიცარიის თანამშრომლობისა და განვითარების სააგენტოს ფინანსური მხარდაჭერით, გაეროს განვითარების პროგრამასთან (UNDP) და სოფლის განვითარების სააგენტოს დახმარებით აჭარაში დაიწყო პროგრამის „პროფესიული განათლების სისტემის მოდერნიზება საქართველოს სოფლის მეურნეობაში“, ექსტენციის კომპონენტი, რომელიც ითვალისწინებს აჭარაში აგრარული ექსტენციის ინსტიტუციურ და ტექნიკურ მხარდაჭერას.

პროექტის ფარგლებში, შედგა ოფიციალური ვიზიტი ნიდერლანდების სამეფოში, სადაც გაიმართა შეხვედრები ნიდერლანდების სოფლის მეურნეობის სექტორის ორგანიზაციებთან, სასათბურე მეურნეობის დარგის კომპანიებთან.

დელეგაციის წევრები გაეცნენ ნიდერლანდებში არსებული კოოპერატივებისა და ფერმერთა ასოციაციების გაერთიანების პრინციპებს, ექსტენციის სამსახურების მუშაობისა და ფერმერთა კონსულტაციების სისტემას.

ოფიციალური ვიზიტი ბრიუსელში

ბრიუსელში ოფიციალური ვიზიტის ფარგლებში, შეხვედრები გაიმართა ევროკომისიის, ევროპარლამენტისა და ევროკავშირის წევრი ქვეყნების სხვადასხვა რეგიონისა და ევროპის რეგიონთა ინსტიტუტის წარმომადგენლებთან.

ვიზიტის ფარგლებში განხილული იქნა რეგიონთა შორის ურთიერთთანამშრომლობის საკითხები.

ოფიციალური ვიზიტი ზალცბურგში

მონაწილეობა ზალცბურგის ევროპის მე-19 სამიტში, სადაც მინისტრი სიტყვით წარსდგა პანელურ სესიაზე „რეგიონალიზმი და გლობალიზაცია“.

სამიტზე განხილული იქნა მდგრადი სოფლის მეურნეობისა და გარემოს დაცვის სფეროებში საერთაშორისო თანამშრომლობა.

ვიზიტის ფარგლებში ქართული დელეგაცია ესტუმრა ზალცბურგის სოფლის მეურნეობის პროფესიულ სკოლას და გაეცნო ევროპის რეგიონთა ინსტიტუტის საქმიანობას.

ოფიციალური ვიზიტი ბელგიის სამეფოში

შეხვედრა ევროკომისიის სამეზობლო და გაფართოების საკითხებში მოლაპარაკებების გენერალური დირექტორატის (DGA1 NEAR) ხელმძღვანელ მეთიუ ბუსკესა და გარემოსდაცვით საკითხებში გენერალური დირექტორატის (DGA1 ENV) ხელმძღვანელ დევორ პეკანთან, სადაც განხილული იქნა ევროპასთან ინტეგრაციის პროცესში საქართველოს მიღწევები.

ვიზიტის ფარგლებში დელეგაციის წევრები მწარმოებლის გაფართოებული ვალდებულებების ორგანიზაციებში და ნარჩენების გადამამუშავებელ კომპანიებშიც იმყოფებოდნენ, სადაც ევროკავშირის ქვეყნებში ნარჩენების მართვის, მათ შორის, მწარმოებლის გაფართოებული ვალდებულების და ცირკულარული ეკონომიკის დანერგვის საკითხებზე შეხვედრები გამართეს.

2024 წლის ბიუჯეტი

პრიორიტეტების ჭრილში

2024

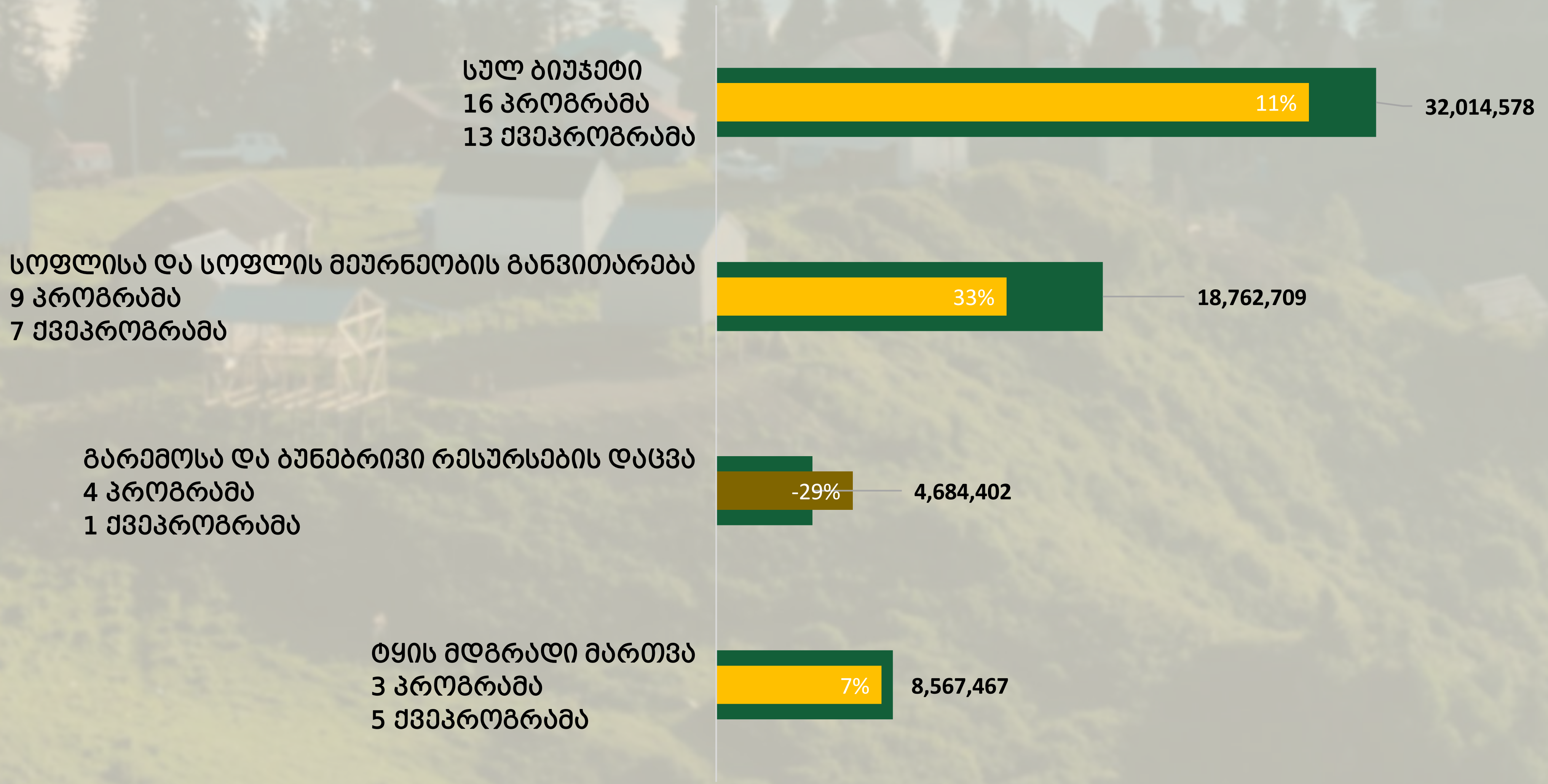

2024 წლის ბიუჯეტი

ორგანიზაციების ჭრილში

2024

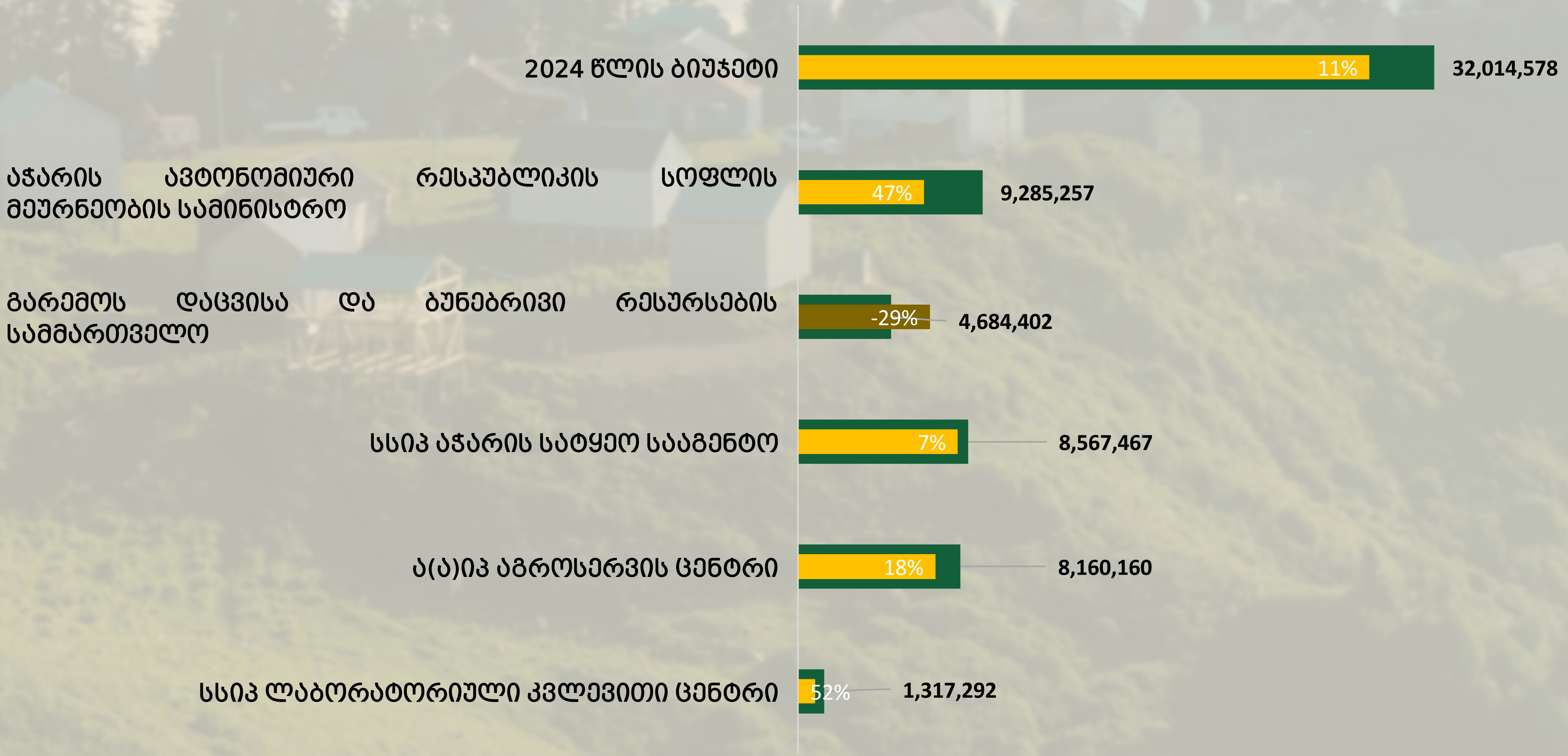

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტრო

ბიუჯეტი - 9 285 257 ₾

2024

სოფლისა და სოფლის მეურნეობის განვითარების ხელშეწყობა - 5 118 880 ₾

- სასოფლო - სამეურნეო გაერთიანებებისა და საოჯახო მეურნეობების განვითარების ხელშეწყობის მიმართულებით დაფინანსდება (არანაკლებ) **1 900 პროექტი**;
- სოფლად მეწარმეობის მიმართულებით დაფინანსდება (არანაკლებ) **8 პროექტი**.

ა(ა)იპ აგროსერვის ცენტრი

ბიუჯეტი - 8 160 160 ₾

2024

აგროსერვისის განვითარება რეგიონში - 4 647 530 ₾

აგრო-მომსახურების განვითარების ხელშეწყობა - 1 507 830 ₾

- განხორციელდება აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ადმინისტრაციულ საზღვრებში მოსახლეობის საკუთრებაში / სარგებლობაში არსებული - **2,170.0 ჰა სახნავ - სათესი** ნაკვეთების უსასყიდლოდ დამუშავება. კერძოდ:

სამელიორაციო სისტემების მართვა - 1 856 340 ₾

- განხორციელდება **- 31,54 კმ** არხის რეკონსტრუქცია;
- მომზადდება სარწყავი და დამშრობი არხების საპროექტო - სახარჯთაღრიცხვო **10** დოკუმენტაცია.

მეციტრუსეობის განვითარების ხელშეწყობა - 1 250 000 ₾

- სუბსიდირებული იქნება **5000 ტ.** მანდარინი.

ა(ა)იპ აგროსერვის ცენტრი
N(N)JP AGROSERVICE CENTRE

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამმართველო

ბიუჯეტი - 4 684 402 ₾

2024

პლაჟის ხელოვნური კვების სამუშაოები - 2 300 000 ₾

- შეტანილი იქნება **100 – 120 ათასი კბ.მ** ქვიშა-ხრეშოვანი მასალა და შენარჩუნებული იქნება - **საშუალოდ - 50 მეტრამდე სიგანის პლაჟი ზღვის სიღრმეში**.

ბათუმის კონცხის წყალქვეშა ფერდის განტვირთვის სამუშაოები - 350 000 ₾

- ბათუმის კონცხის წყალქვეშა ფერდიდან ამოღებულ იქნება **43 000 კბ.მ. ჭარბი** მასალა.

ᲡᲡᲘᲞ ᲐᲭᲐᲠᲘᲡ ᲡᲐᲢᲧᲔᲝ ᲡᲐᲐᲒᲔᲜᲢᲝ

ᲑᲘᲣᲯᲔᲢᲘ - 8 567 467 ₾

2024

ᲡᲐᲢᲧᲔᲝ-ᲡᲐᲛᲔᲣᲠᲜᲔᲝ ᲘᲜᲤᲠᲐᲡᲢᲠᲣᲥᲢᲣᲠᲘᲡ ᲒᲐᲛᲐᲠᲗᲕᲐ - 2 276 250 ₾

- წლის განმავლობაში მოეწყობა - არანაკლებ 25 კმ ახალი სატყეო - სამეურნეო გზა;
- წლის განმავლობაში რეაბილიტირდება არანაკლებ 100 კმ. სიგრძის ძველი სატყეო-სამეურნეო გზა.
- მოეწყობა 1 მეტყევის სახლი;
- განხორციელდება 4 ერთეული სამანქანე ხიდის მშენებლობისა და 3 ერთეულის წყალგამტარი ღარის პროექტირება, ზედამხედველობა და მშენებლობა.

ᲢᲧᲘᲡ ᲓᲐᲪᲕᲐ ᲓᲐ ᲛᲝᲕᲚᲐ - 861 375 ₾

ᲓᲔᲒᲠᲐᲓᲘᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲢᲧᲔᲔᲑᲘᲡ ᲐᲦᲓᲒᲔᲜᲐ-ᲒᲐᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲐ ᲓᲐ ᲢᲧᲘᲡ ᲛᲐᲕᲜᲔᲑᲚᲔᲑᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲐᲦᲛᲓᲔᲒ ᲑᲠᲫᲝᲚᲐ - 343 375 ₾

- საანგარიშო პერიოდში განხორციელდება დეგრადირებული ტყეების ბუნებრივი აღდგენის ხელშეწყობა (არანაკლებ 100 ჰა);
- განთავსდება 3100 ცალი მწერდამჭერი ხაფანგები და ფერომონები (ქერქიჭამია მავნებლების შემცირება);
- ყოველკვირეულად შემოწმდება 3100 ცალი მწერდამჭერი ხაფანგი.

ᲡᲐᲜᲘᲢᲐᲠᲣᲚᲘ ᲭᲠᲐ - 518 000 ₾

- მოცემულ საანგარიშო პერიოდში განხორციელდება დაავადებულ ტყის უბნებში 4000 კბ.მ. სანიტარული ჭრა (ტყისგაჯანსაღება).

სსიპ ლაბორატორიული კვლევითი ცენტრი

ბიუჯეტი - 1 317 292 ₾

2024

ლაბორატორიული კვლევითი საქმიანობის მდგრადი განვითარების მხარდაჭერა

- სასმელ, ზედაპირულ, ჩამდინარე, ზღვის, აუზებისა და წყალსატევების წყლის **450** ნიმუშზე ჩატარდება ლაბორატორიული კვლევები;
- გამოკვლეულ იქნება მცენარეთა საკარანტინო და სხვა მავნე ორგანიზმები;
- მიზნობრივი ჯგუფებისათვის ჩატარდება გარემოს (ნიადაგი, სარწყავი და სასმელი წყალი, ჰაერი და მცენარეები) კვლევები;
- შენარჩუნდება აკრედიტაციის **18** სფერო;
- სტუდენტ-კურსთდამთავრებულები გაივლიან ანაზღაურებად სტაჟირებას.

სსიპ ლაბორატორიული კვლევითი ცენტრი
LEPL LABORATORY RESEARCH CENTER

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტრო

მადლობა ყურადღებისათვის